

8 oktober 2013

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klagster,
juridisch adviseur: mr. drs. M. Jeltjes, advocaat te Amsterdam,

tegen:

wijlen **[naam]**,
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven werkzaam in het Bisdom Groningen-Leeuwarden.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 25 maart 2013.

Op 17 juni 2013 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van mgr. [naam], bisschop van het Bisdom Groningen-Leeuwarden.

Op 5 september 2013 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klaagster is niet verschenen. Namens klagster is verschenen haar juridisch adviseur, mr. drs. M. Jeltjes.

Namens het Bisdom zijn verschenen [naam], secretaris-kanselier van het Bisdom Groningen-Leeuwarden en mr. J.H. van der Velden, juridisch adviseur te Utrecht.

2. De klacht

2.1. In 1961, klagster was 17 jaar oud, ging klagster als huishoudster werken voor aangeklaagde in de parochie [plaats]. Als huishoudster woonde klagster in het parochiehuis.

Gedurende de periode dat klagster in het parochiehuis woonde en werkte, werd zij in de avonden door aangeklaagde verkracht. Dit gebeurde in de woonkamer van het parochiehuis. In de weekenden, wanneer aangeklaagde bezoek ontving van andere geestelijken, werd klagster ook door hen verkracht. Door aangeklaagde en de andere geestelijken werd tegen klagster gezegd dat zij niet moest tegenstribbelen, want 'hun zaad was immers heilig'. Zou zij wel tegenstribbelen dan zouden zij ervoor zorgen dat klagster zou worden opgesloten in de psychiatrische inrichting in [plaats].

De verkrachtingen hadden uiteindelijk, in [jaartal], tot gevolg dat klaagster zwanger raakte. Aan het einde van haar zwangerschap werd klaagster naar het [Ziekenhuis] in [plaats] gebracht. Daar beviel zij van een dochter. In de bedwelmdede toestand waarin klaagster verkeerde, moest zij direct afstand doen van haar dochter. Sindsdien heeft klaagster haar dochter niet meer gezien. Nadat klaagster hersteld was van de bevalling, werd zij weer mee teruggenomen naar [plaats] en in een andere woning dan het parochiehuis ondergebracht. Na een redelijk zelfstandig verblijf van zes maanden in deze woning, had klaagster de moed verzameld om te vertrekken uit [plaats].

2.2. Klaagster is na de bevalling van haar dochter aan de drugs geraakt, omdat zij niet wist hoe ze hier mee om moest gaan. Na enige tijd is klaagster opgevangen door mevrouw [naam] en ging zij werken in de leprakolonies. Het misbruik had klaagster weggestopt.

Klaagster voelt zich minderwaardig en kan zich moeilijk aan een ander overgeven. Als iemand vriendelijk tegen klaagster is, denkt zij dat er iets van haar terug verwacht wordt. Klaagster ervaart haar leven als een mislukking.

Ongeveer 10 jaar geleden kwam klaagster in het ziekenhuis terecht wegens borst- en later ook baarmoederkanker. Door de behandelingen in het ziekenhuis kwamen de herinneringen aan, onder andere, haar bevalling terug. Hierop is klaagster psychologische hulp gaan zoeken en kwam zij terecht in het verzorgingstehuis waar zij thans verblijft. Daarnaast krijgt klaagster hulp van psychotherapeute, mevrouw [naam].

2.3. Klaagster verzoekt de Klachtencommissie om haar klacht gegrond te verklaren en wenst van het Bisdom erkenning te krijgen voor hetgeen aangeklaagde haar heeft aangedaan. Voorts verzoekt klaagster de Klachtencommissie de door haar geleden schade te vergoeden.

3. De reactie

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. De Bisschop van het Bisdom Groningen-Leeuwarden heeft in zijn schriftelijke reactie gesteld, dat uitgebreid onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde. Hiertoe is door de heer [naam] een uitgebreid verslag opgesteld, welke aan de schriftelijke reactie van de Bisschop is gehecht. Uit dit onderzoek is gebleken dat aangeklaagde vanaf [datum] als kapelaan werkzaam was in de [parochie] te [plaats] en vanaf [datum] als pastoor. Het feit dat aangeklaagde in zijn eigen parochie werd benoemd tot pastoor wijst erop dat aangeklaagde geliefd was in zijn parochie. Wanneer er destijds aanwijzingen waren voor hetgeen klaagster stelt, had een dergelijke benoeming niet plaatsgevonden. Daarbij zijn in de onderzochte stukken geen aanwijzingen gevonden die erop wijzen dat aangeklaagde op enigerlei andere wijze gekoppeld kan worden aan het plegen van seksueel misbruik. Evenmin kan uit de onderzochte stukken worden vastgesteld dat klaagster als huishoudster in het parochiehuis heeft gewerkt. In dit verband merkt de Bisschop op dat huishoudsters in de regel volwassen vrouwen waren. Het was in die tijd zeer ongebruikelijk dat jonge vrouwen een dergelijke functie vervulden en al helemaal dat zij in het parochiehuis inwoonden.

Nu er geen ondersteunend bewijs is aangetroffen voor de klacht van klaagster, kan de klacht niet zonder meer gegrond verklaard worden, aldus de Bisschop. Immers, niet kan worden vastgesteld dat datgene waar klaagster over klaagt ook daadwerkelijk heeft plaatsgevonden.

Wel heeft de Bisschop benadrukt dat, wanneer vastgesteld kan worden dat aangeklaagde klaagster seksueel misbruikt heeft, dit als zeer afkeurenswaardig en afgrijselijk aangemerkt dient te worden.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klaagster gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3. De Klachtencommissie moet constateren dat naast de klacht van klaagster geen steunbewijs in het dossier aanwezig is, waarmee de klacht van klaagster op enigerlei wijze ondersteund wordt. Daarbij is hetgeen klaagster stelt op diverse belangrijke punten vatbaar voor twijfel. Ook het Bisdom heeft voor het verhaal van klaagster geen bevestiging kunnen vinden in haar archieven. De Klachtencommissie beschikt voor haar oordeelvorming derhalve slechts over hetgeen klaagster stelt en hetgeen namens het Bisdom is aangevoerd. Het feit dat de juridisch adviseur van klaagster ter zitting heeft aangegeven dat haar onlangs ter ore is gekomen dat klaagster inderdaad een dochter heeft, maakt dit niet anders, nu de juridisch adviseur omtrent deze dochter geen nadere gegevens heeft kunnen achterhalen, terwijl haar zegsvrouw uitdrukkelijk heeft verklaard hierover vanwege haar beroepsgeheim ook absoluut geen verdere informatie te zullen verstrekken.

In deze situatie ziet de Klachtencommissie zich genoodzaakt vast te stellen dat ten aanzien van het gestelde seksuele misbruik niet is gebleken van feiten of omstandigheden op grond waarvan de klacht aannemelijk kan worden geacht. De klacht kan derhalve niet gegrond worden verklaard. Hiermee wil overigens niet gezegd zijn dat de door klaagster gestelde feiten niet waar zijn.

De Klachtencommissie merkt in dat verband nog op dat de mogelijkheid bestaat om herziening van dit advies te verzoeken, indien in de toekomst alsnog gegevens bekend worden die de klacht ten aanzien van deze aangeklaagde ondersteunen.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Bisschop van het Bisdom Groningen-Leeuwarden de klacht niet gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 8 oktober 2013 door mr. G.A.M. Stevens, voorzitter, drs. J.L.H.H. Kunnen en mr. T.F.A.M. Hoogenboom, leden, bijgestaan door mr. L.P. Stapel, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klaagster en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klaagster verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klaagster schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.